

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO

9. ROČNÍK ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Otázka peňazí, majetku a konzumu

28

ZOPAĽOVANIE Z MINULA

Kto nám v krátkosti
zhrnie zistenia z
predchádzajúcej
hodiny?

Obeta, jej nutnosť, Paretovo pravidlo
a ako súvisí s obetou

Kvalitné zhrnutie = ZNÁMKA

ZOPAKOVANIE Z MINULA

- **Nemáme nekonečne veľa** času, energie, ani zdrojov.
- **Nemôžeme investovať 10 000 hodín práce** do desiatich, dokonca ani piatich, zvyčajne dokonca ani dvoch vecí naraz!
- **Ak si vyberieme niečo**, za čím ideme, musíme rátať s tým, že tomu budeme **musieť obetovať niečo iné**, čoho sa vzdáme, pretože na to neostane čas, energia, ani zdroje.
- **Výnimočný úspech** dokonca vyžaduje vybrať si **JEDNU VEC, KTORÁ ZA TO STOJÍ** – a jej podriaďiť a, ak treba, obetovať aj všetko ostatné!

ZOPAKOVANIE Z MINULA

PARETOVO PRAVIDLO:

„20% správne vybraných činností prinesie 80% výsledkov.“

Zvyšných 80% vecí potom prinesie už len 20% ďalších výsledkov.

- Vložiť najmenej 80% energie, zdrojov a času do najviac 20% vecí, ktoré sú pre nás v danej chvíli najdôležitejšie,...
- ... a na ostatných 80% vecí postačí zvyšných 20% zdrojov, pretože
- zvládnutie väčšiny vecí na 20% (napr. viem sa v cudzej reči dohovoriť a čítať, aj keď neovládám dokonale všetku gramatiku a nemám z neho štátnicu) v praxi bohato stačí!

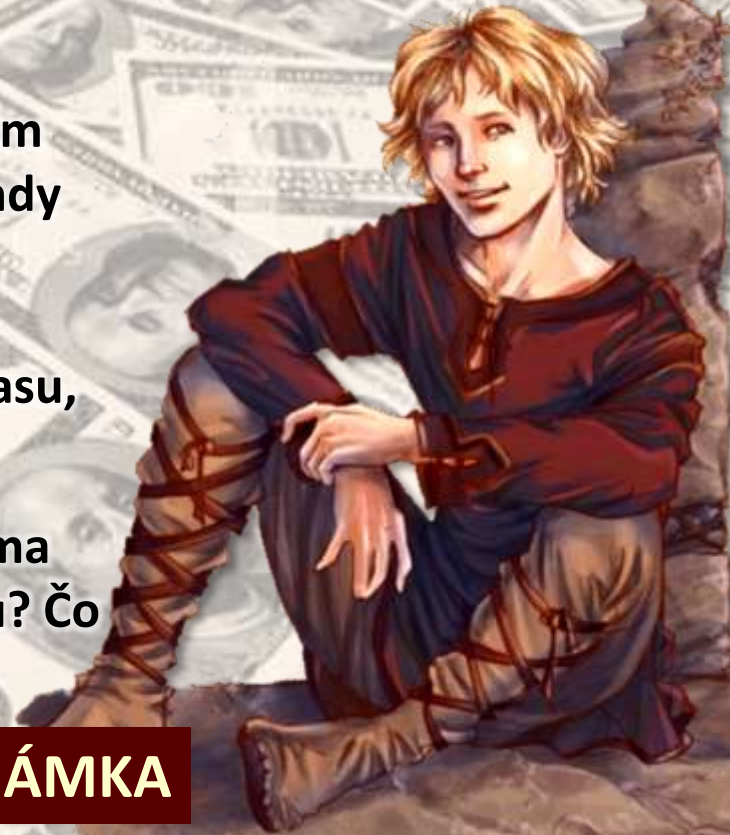
**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

DOMÁCA ÚLOHA

Máte v zošite vypracovanú krátku štúdiu na tému:

- **Ako zabezpečím**, aby som na veci súvisiace s mojím „Hlasom“ mohol **vynakladať 4 hodiny denne** (víkendy môžu byť voľné)? Aby som do kľúčových 20% vecí, dôležitých pre môj „HLAS“, mohol presmerovať **najmenej 80% svojich voľných zdrojov** – voľného času, energie a peňazí?
- **Ako odstránim** najmenej 20% zbytočností, ktoré ma oberajú o 80% neefektívne využitého voľného času? Čo presne to bude? A ako to urobím?

Vypracované zhodnotenie = ZNÁMKA

DNES...

... sa zameriame na jeden z dvoch problémov – a jedno z dvoch veľkých pokušení – ktoré nás odvádzajú od úsilia o naplnený život:

*„Niet väčšej neprávosti nad lásku k peniazom, lebo taký má aj svoju dušu na predaj a zažíva vyvrhuje svoje vnútornosti.“
(Sir 10,10 SSV)*

„Lebo koreňom všetkého zla je láska k peniazom; niektorí po nich pachtili, a tak zabúdili od viery a spôsobili si mnoho bolestí.“ (1Tim 6,10 SSV)

UŽ VIEME...

Opravdivý naplnený život sa odohráva na dvoch najvyšších úrovniach:

Transcendencia

SLUŽBA presahujúcemu
a **ZDIEĽANIE** vo vzťahoch

**PRÚDENIE
SPRÁVNOSŤ**

Sebaaktualizácia

RAST k **DOKONALOSTI**
AUTOTELICKÝ ŽIVOT

Dôležitosť

SPOLOČNOSŤ

Spoločnosť

Istota

VECI

Prežitie

Nemajú na šťastie človeka
takmer žiaden vplyv: človek
môže byť **bohatý a nešťastný**
rovnako, ako môže byť
**chudobný a pritom hlboko
šťastný.**

OTÁZKA

Prečo sa potom **tol'ko ľuďi tak strašne naháňa** za vecami, ako sú peniaze, majetok, jedlo, pitie, sex,...?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

ÚLOHA

Skúste navrhnuť, ako by vyzerala
Maslowova pyramída
v prípade Vášho **PSA...** 😊!

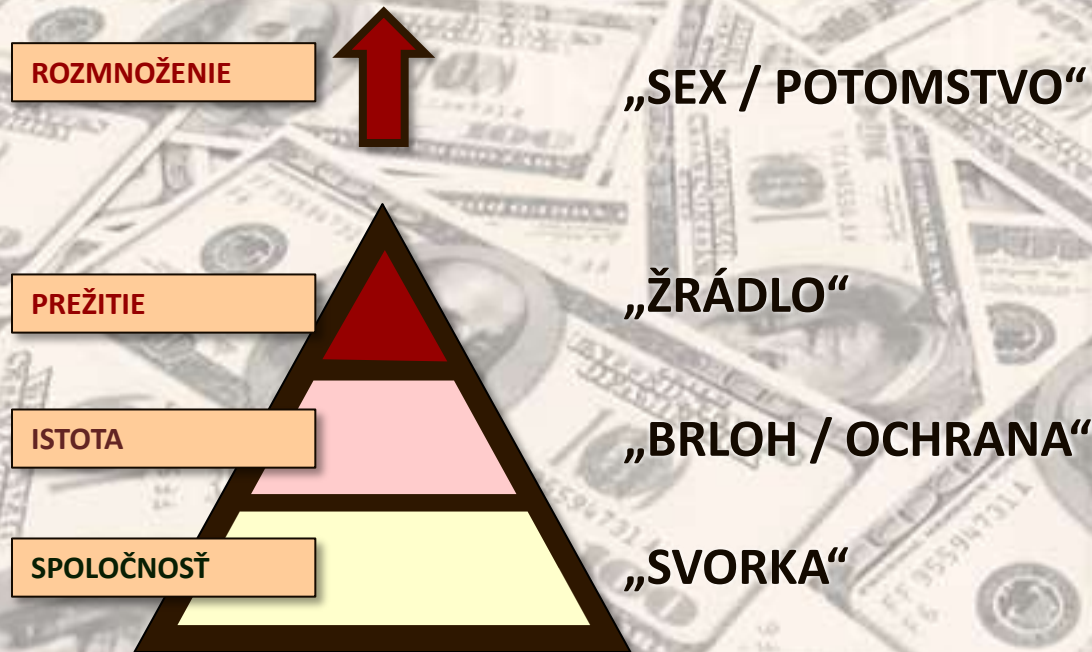

Rozumné riešenie = 1 dnešný kredit

„DUNČOVA PYRAMÍDA“

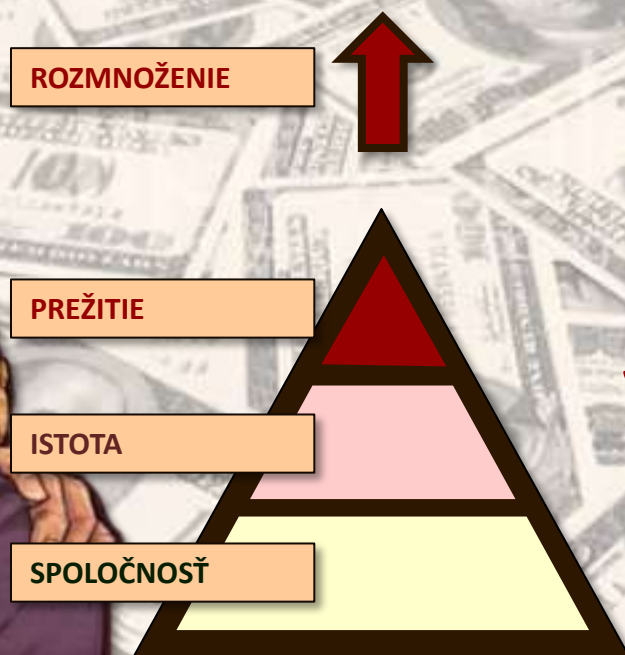
Z evolučného hľadiska je cieľom **ROZMNOŽOVANIE SA** a zachovanie druhu.

To vyžaduje **prežitie** jedinca – čomu slúžia **istoty** ako brloh, ochrana pred nepriateľmi, pomoc pri zháňaní potravy – a **toto je zmysel svorky**, ktorú psi (vlci,...) vytvárajú, aby spoločne zvýšili svoje šance na prežitie.

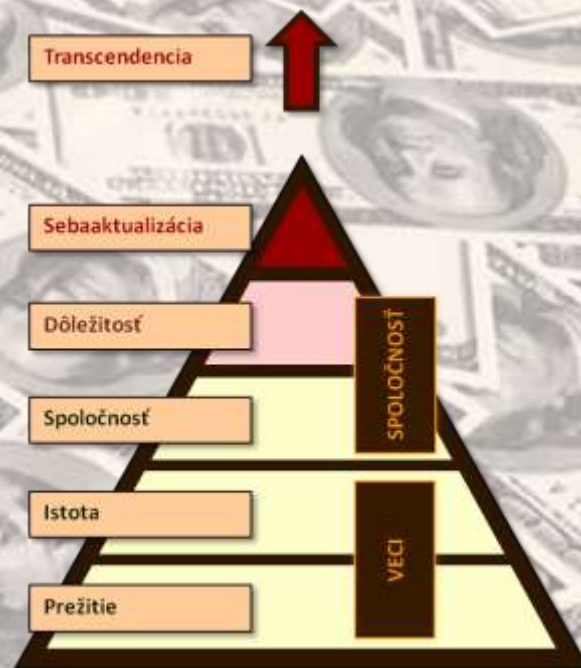

OTÁZKA

Ak porovnáme Dunčovu a Maslowovu pyramídu – čo môžeme zistiť?

vs.

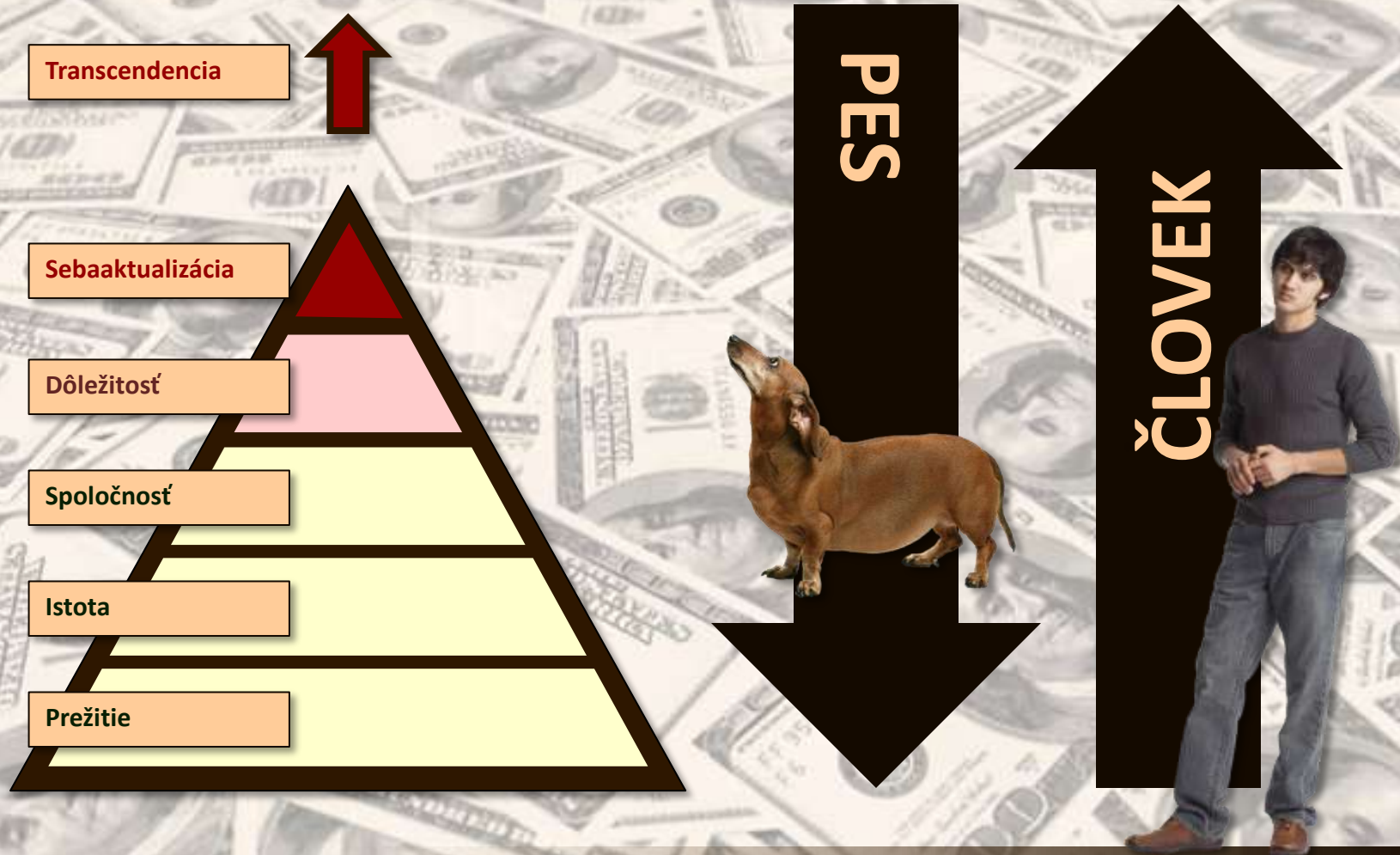

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

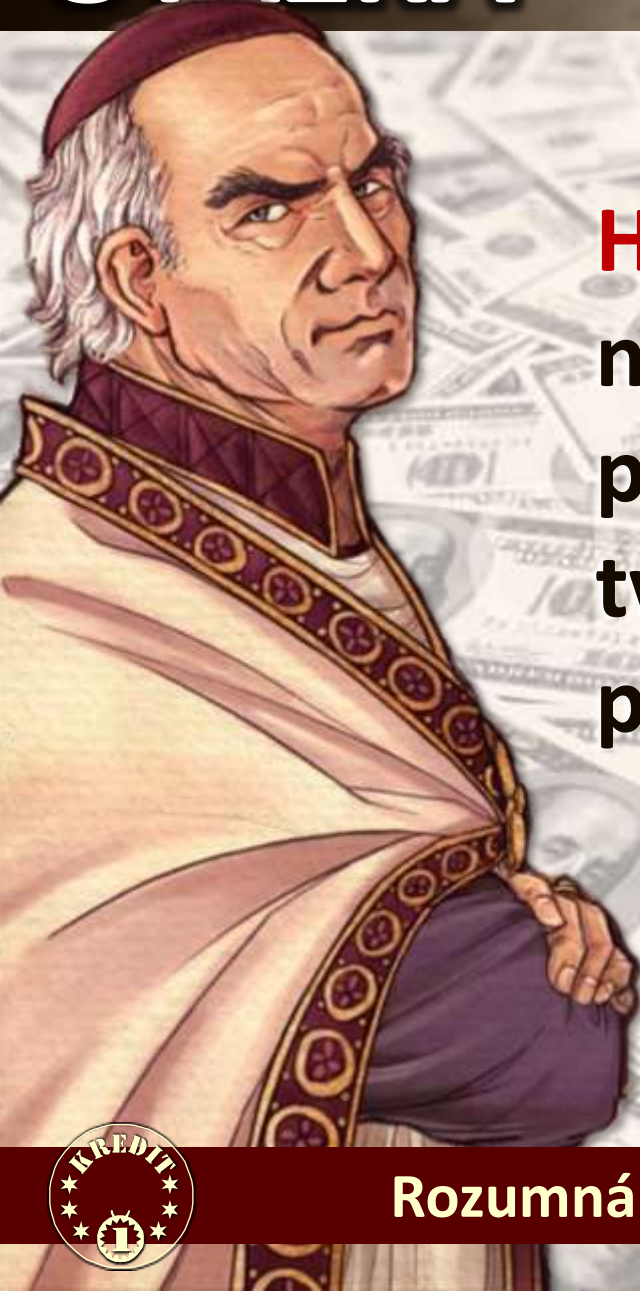

OTÁZKA NALIEHAVOSTI

V podstate obidve pyramídy smerujú
opačným smerom.

OTÁZKA

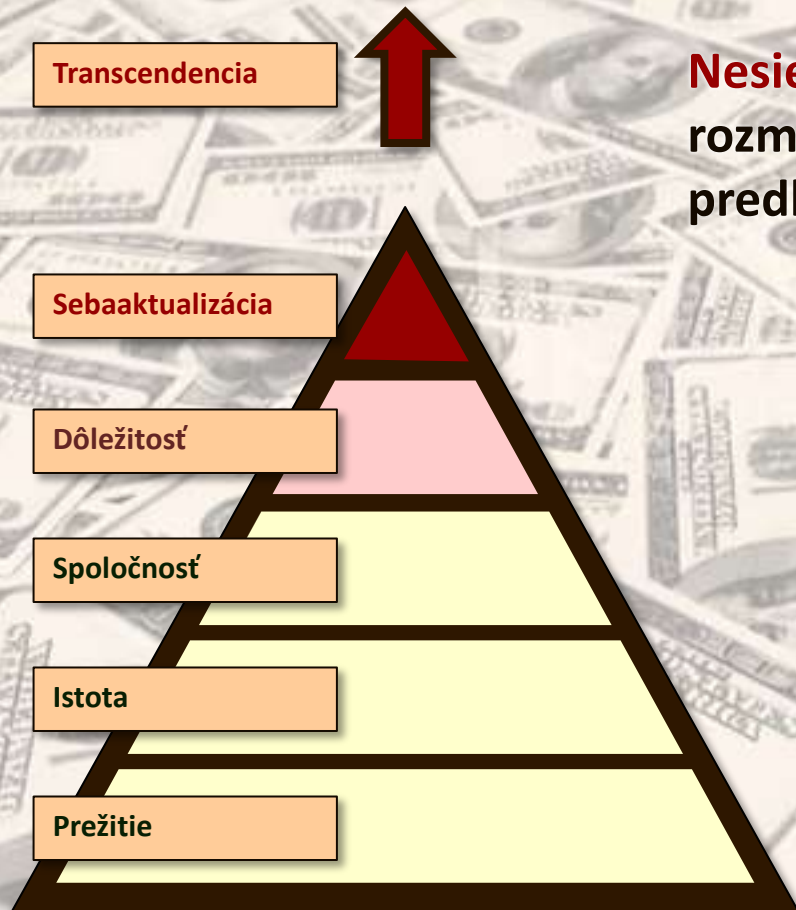
Hovorí nám toto porovnanie niečo k tomu, prečo sa ľudia v podstate nelogicky, ale veľmi tvrdohlavo orientujú na jedlo, pitie, majetok, peniaze,...?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

OTÁZKA NALIEHAVOSTI

Človek je vo svojej podstate
ROZUMNÝ ŽIVOČÍCH:

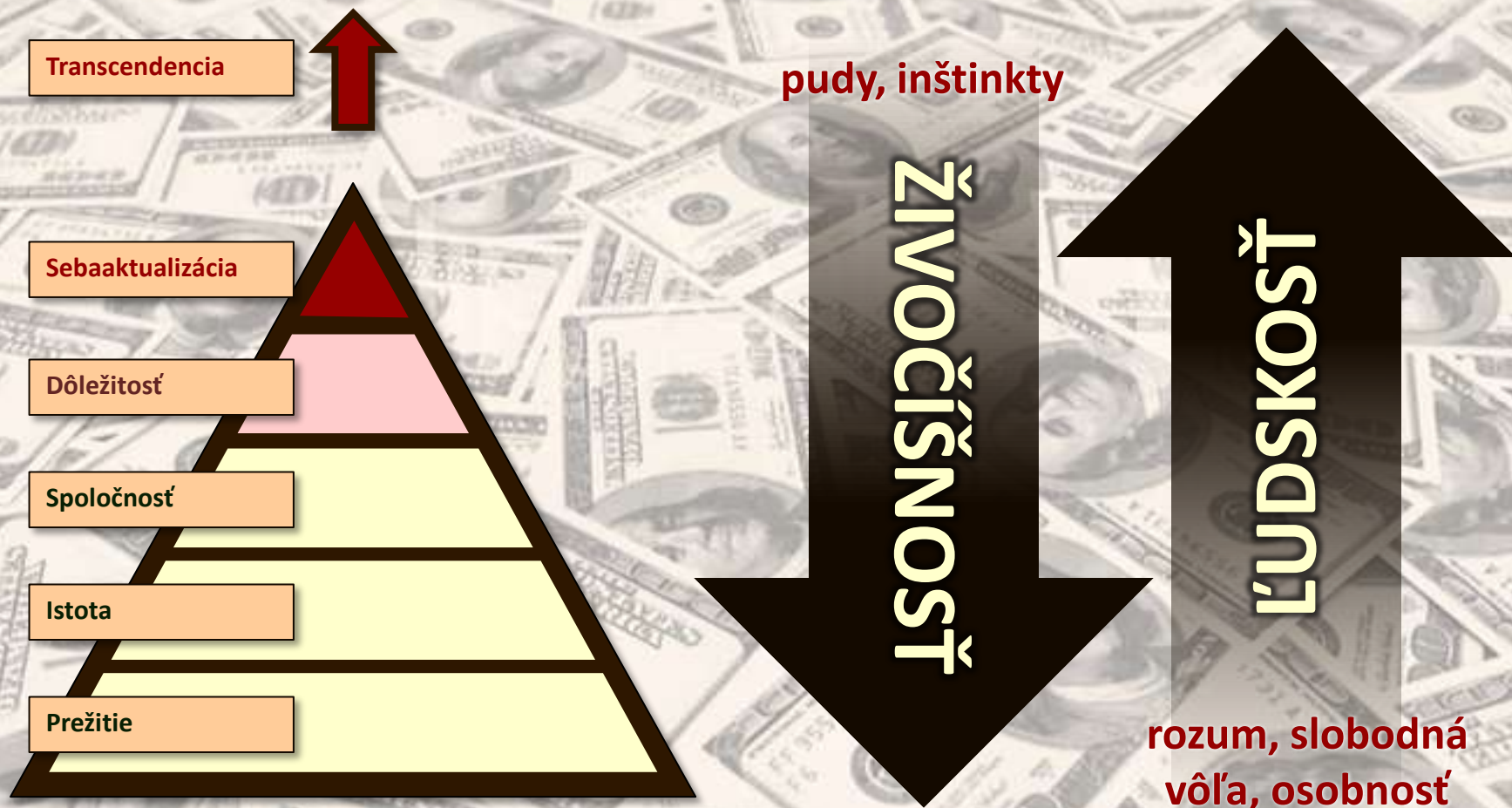
Nesie v sebe PUDY (pud sebazáchovy, pud rozmnožovania,...) – dedičstvo jeho živočíšnych predkov,...

Je ale súčasne ROZUMNÝ TVOR, ktorý svoju živočíšnu stránku presahuje – a táto jeho „ľudská stránka“ kladie úplne iné požiadavky na šťastie a naplnenosť, než je tomu u zvierat!

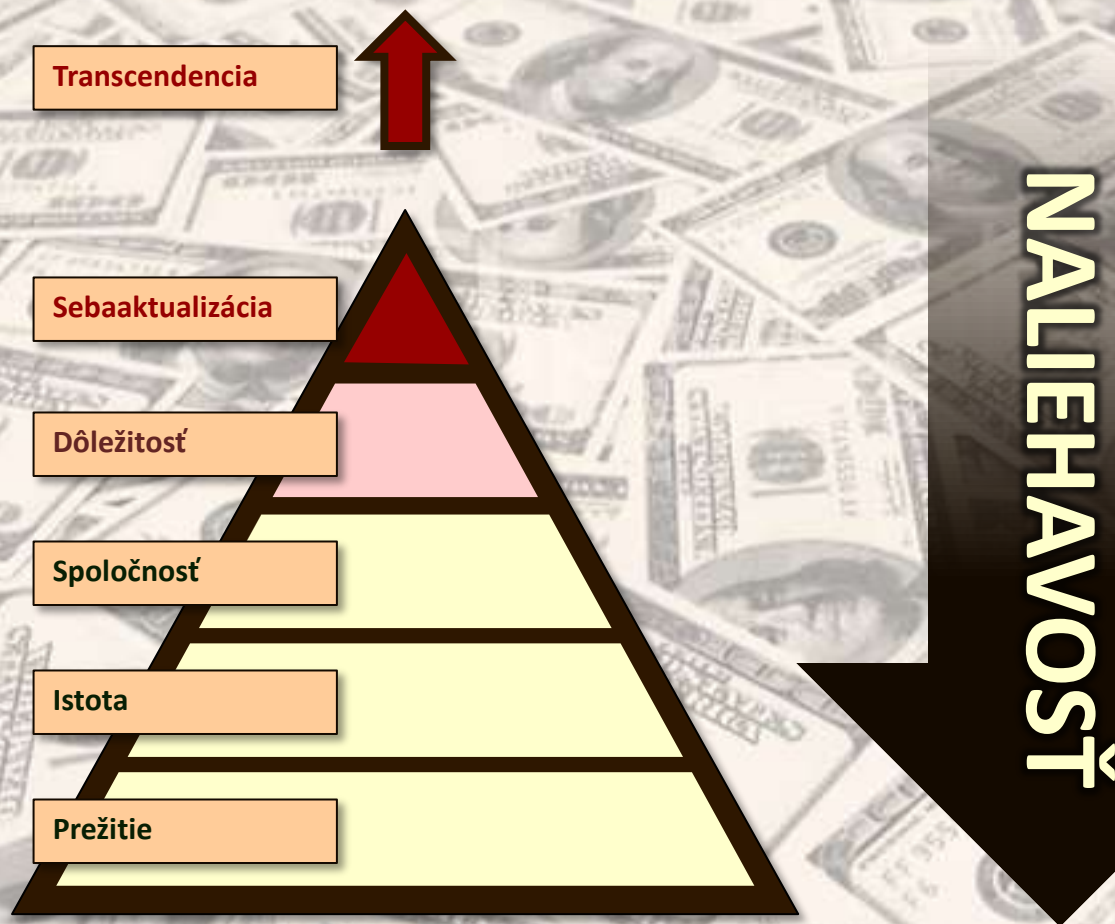
OTÁZKA NALIEHAVOSTI

To v človekovi vytvára dve narastajúce
PROTICHODNÉ TENDENCIE:

OTÁZKA NALIEHAVOSTI

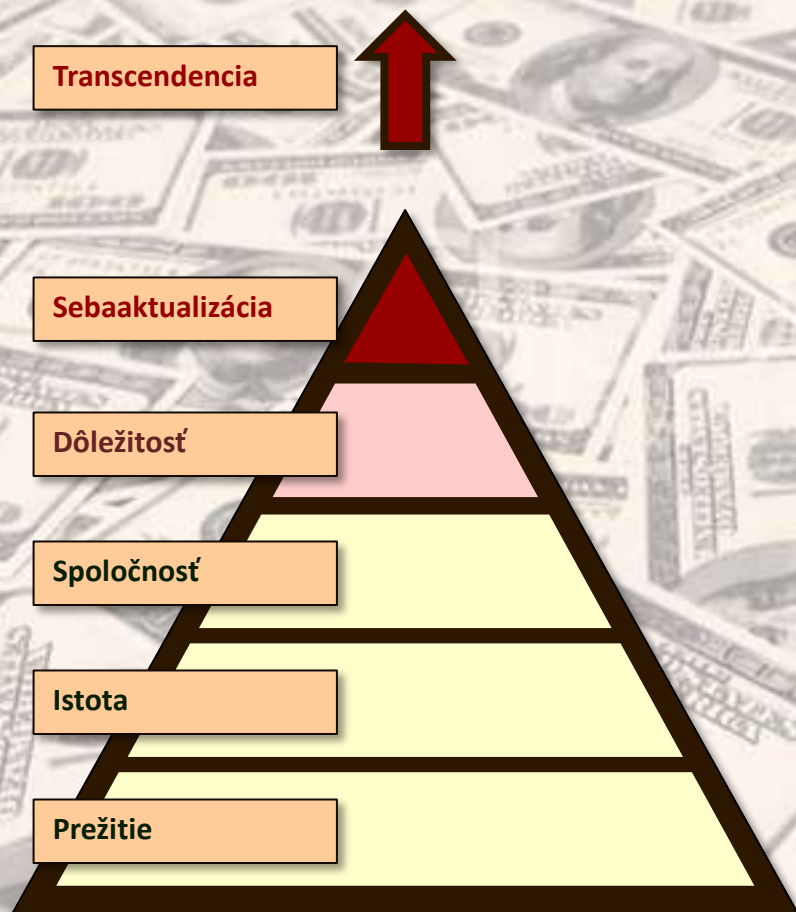
To v človekovi vytvára dve narastajúce
PROTICHODNÉ TENDENCIE:

Čím nižšie sa nejaká potreba v našom živote nachádza, **tým viac rezonuje** s našimi zvieracími pudmi a inštinktmí a **tým NALIEHAVEJŠIE** cítime potrebu **uspokojiť ju**.

OTÁZKA NALIEHAVOSTI

To v človekovi vytvára dve narastajúce
PROTICHODNÉ TENDENCIE:

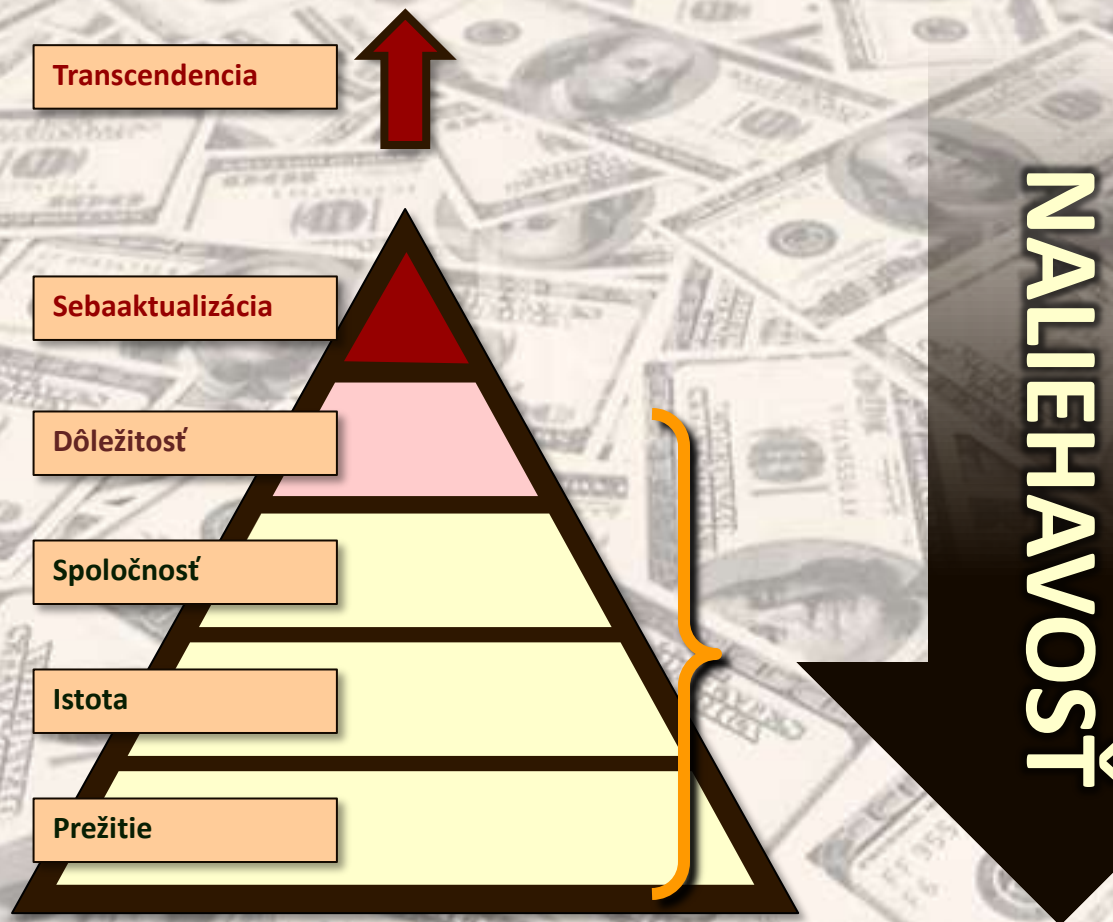

DÔLEŽITOSŤ

Čím vyššie sa nejaká vec v našom živote nachádza, **tým viac rezonuje** s našimi ľudskými vlastnosťami a potrebami – a **tým dôležitejšia je pre náš pocit šťastia, naplnenosti, zmysluplnosti,...**

OTÁZKA NALIEHAVOSTI

Inými slovami:

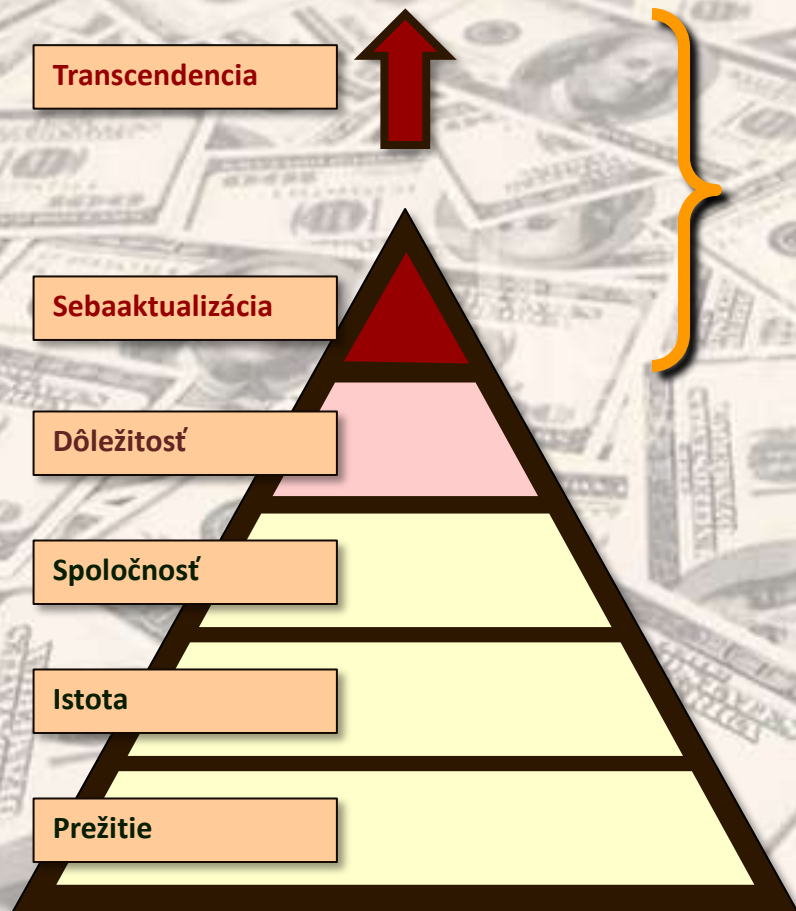
Ak **MÁME** naplnené „nedostatkové potreby“ (= hygienické),

vnímame to ako **samozrejmosť** a nijako extra šťastnými nás to nerobí.

Ak ale naplnené nie sú (hlad, zima, WC,...) – cítime veľmi **nalievavú potrebu** čím skôr ich uspokojiť.

OTÁZKA NALIEHAVOSTI

Inými slovami:

Ak **NEMÁME** naplnené „rastové potreby“, nemusíme si ich absenciu nijako naliehavo uvedomovať – okrem neurčitého pocitu, že nám niečo v živote chýba...

Ak ich **ale naplníme**, výsledkom je hlboký pocit šťastia a naplnenosti – tým väčší, hlbší a prenikavejší, čím viac tieto potreby naplníme.

DÔLEŽITOSŤ

OTÁZKA NALIEHAVOSTI

Inými slovami:

Transcend

Sebaaktua

Dôležitosť

Spoločnosť

Istota

Prežitie

Čo je napríklad dôvod, prečo ľudia, ktorí objavia **vyšší zmysel života** (a začnú vlastne konečne žiť!), vedia pre svoje ciele **obetovať aj svoje potreby a podstúpiť aj veľké obete...**

Ak **NEMÁME** naplnené „rastové potreby“, nemusíme si ich absenciu nijako naliehavo uvedomovať okrem neurčitého pocitu, že nám niečo v živote chýba...

Ak ich **ale naplníme**, výsledkom je hlboký pocit šťastia a plnenosti – tým väčší, hlbší a nenikavejší, čím viac tieto potreby naplníme.

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

OTÁZKA

**Hovorí nám tento koncept
DÔLEŽITOSTI a NALIEHAVOSTI**
niečo k tomu, prečo sa ľudia v
podstate nelogicky, ale veľmi
tvrdohlavo orientujú na jedlo,
pitie, majetok, peniaze,...?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

1) DÔLEŽITÁ NALIEHAVOSŤ?

Mnoho ľudí si pletie
DÔLEŽITOSŤ s
NALIEHAVOSŤOU:

- to, čo je (čo cítiť ako) naliehavé,...
- ... považujú automaticky aj za dôležité pre svoje šťastie!

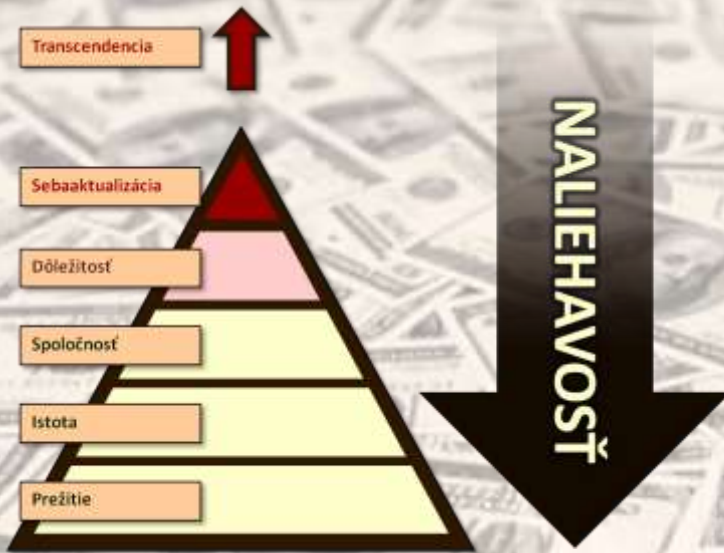
**Čo je, samozrejme,
tragický omyl!**

O čom sa v novinách, časopisoch,...
dočítate viac:

- o peniazoch, ekonomike, nakupovaní, receptoch na jedlá, o sexe,...
- ... alebo o tom, ako byť čo najčnostnejším človekom a ako čo najlepšie zasvätiť svoj život transcendentnému zmyslu života?

2) ĽAHŠIA CESTA

Vystupovať nahor vyžaduje námahu a tvrdú prácu a premáhanie naliehavosti našich živočíšnych sklonov a pudov.

PODDAŤ SA NALIEHAVOSTI týchto pudov je omnoho ľahšie – a mnoho ľudí si (vo viere, že čo je *naliehavé*, je aj *dôležité*) **volí túto ľahšiu cestu v nádeji, že bude fungovať** rovnako dobre, ako tá ťažšia – čo je zase **tragický omyl**.

Na tomto spočíva čaro TELE-SHOPU a iných podobných predajov:

- Ľudia znova a znova kupujú predražené nefungujúce zbytočnosti,...
- ... lebo stále dúfajú, že konečne vďaka nim objavia nejakú tajnú a zázračnú „ľahkú cestu“ k výsledkom bez práce a bez námahy...

FRUSTRÁCIA SPOLOČNOSTI

Tomuto trendu **napomáha** aj celkový

„SYNDRÓM VYHORENIA“ SPOLOČNOSTI ako takej:

v Európe a na Západe všeobecne:

Po dvoch svetových vojnách, po nacizme a komunizme, ktoré sa zrodili práve tu

- **pochybujeme o našej vlastnej kultúre** a civilizácii a jej hodnote – a zavrhuje ju;
- **nemáme žiadne presahujúce ciele**, ani nejaký presahujúci zmysel (akým bolo kedysi kresťanstvo, snaha prinášať iným kultúram výdobytky slobodne, demokratickej civilizácie,...)
- a tak sa aj ako spoločnosť sústreďujeme na náhradné zmysly: zábava, materiálne bohatstvo, konzum,...

„Mnohí dnešnú situáciu v západnom priestore prirovnávajú k situácii Rímskej ríše na sklonku jej dni. Ekonomicky úpadok a všade prítomna korupcia. Rozvrat morálky, porušovanie pravidiel. Sexualizácia spoločnosti a bujnenie úchylek. Neochota brániť svoju vlasť a neochota sa reprodukovať. Pri čítaní týchto riadkov nie je jasne, či sa ešte bavíme o Rímskej ríši alebo o súčasnej situácii západnej civilizácie. Západná civilizácia končí, zdá sa že jej úpadok sa nedá zastaviť a nie je možné ju zachrániť alebo jej pomôcť. Jej samo zničenie prichádza zvnútra, preto je jej situácia taká beznádejná. Sily, ktoré si nebezpečenstvo uvedomujú, sú v menšine a už pravdepodobne nedokážu zastaviť zhubný proces sebadeštrukcie, ktorý je v plnom prúde.“

(Andrej Polensky, 6. 11. 2013)

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

KTO JE TEDA BOHATÝ ČLOVEK?

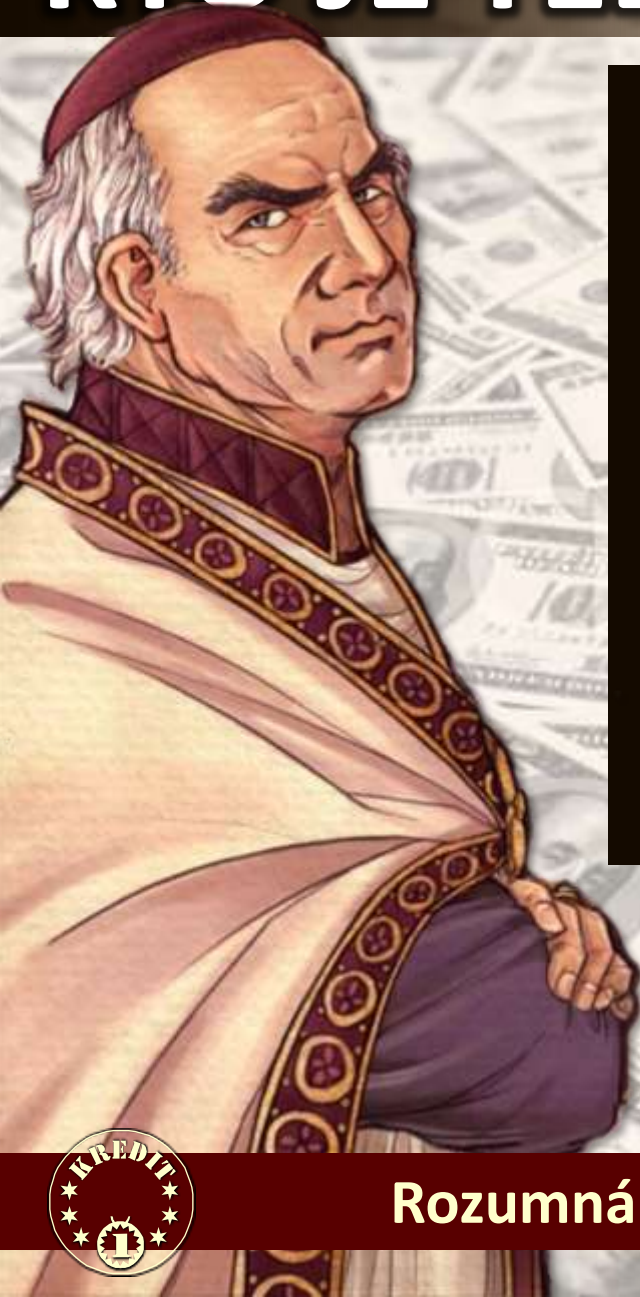
Aká je rola majetku, peňazí, jedla, pitia,... v našom živote?

Kto je teda bohatým človekom a podľa čoho hodnotiť, kto bohatý je a kto nie?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

KTO JE TEDA BOHATÝ ČLOVEK?

- majetok v hodnote 14 000 000€
- pracuje denne 12 a viac hodín na správe svojho majetku a zarábaní ďalších peňazí
- túži zarobiť ešte viac, pretože na jeho plány a spôsob života mu tento majetok nestačí, potrebuje viac.

- majetok v hodnote 10 000€
- pracuje 4 hodiny denne a zarobí v priemere 500€ mesačne
- je so svojim životom spokojný, venuje sa tomu, čo ho baví a nič mu nechýba, pretože jeho priemerné náklady na život sú okolo 300€ mesačne.

KTORÝ z nich je BOHATŠÍ?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

DVE DEFINÍCIE

BOHATSTVO:

- Ak by mi dnes prestali prichádzať peniaze (zisk, zárobok,...) – ako dlho by som vyžil z toho, čo mám, bez toho, aby som musel zmeniť svoj životný štýl a znížiť svoj bežný životný štandard?

Čím dlhší je tento čas, tým som bohatší človek.

FINANČNÁ NEZÁVISLOSŤ:

- Ako dlho a koľko musím pracovať na to, aby som zarobil dostatok peňazí, potrebných na udržanie svojho životného štýlu?

Čím menej, tým som finančne nezávislejší človek –
úplná nezávislosť = že nemusím pracovať vôbec.

KTO JE TEDA BOHATÝ ČLOVEK?

BOHATSTVO:

• Ak by mi dnes prestali prichádzať peniaze (zisk, zárobok,...) – ako dlho by som vyžil z toho, čo mám, bez toho, aby som musel zmeniť svoj životný štýl a znížiť svoj bežný životný štandard?

Čím dlhší je tento čas, tým som bohatší človek.

FINANČNÁ NEZÁVISLOSŤ:

• Ako dlho a koľko musím pracovať na to, aby som zarobil dostatok peňazí, potrebných na udržanie svojho životného štýlu?

**Čím menej, tým som finančne nezávislejší človek –
úplná nezávislosť = že nemusím pracovať vôbec.**

AKO môžem podľa týchto
definícií zo seba urobiť
BOHATŠIEHO ČLOVEKA?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

DVE CESTY

**Alebo pracovať
viac a tvrdšie, aby
naše príjmy
zodpovedali
nášmu životnému
štandardu,**

**alebo upraviť
životný štandard
tak, aby
zodpovedal našim
príjmom.**

MINIMALIZMUS

V dnešnej dobe stále populárnejší životný štýl, ktorý sa usiluje náš **život hlavne po materiálnej stránke urobiť čo najjednoduchším a najmenej náročným** – uspokojujúci sa len s tým, čo je naozaj nevyhnutné.

Pretože **ak je rovina „vecí“** – peniaze, majetok, jedlo, pitie, rozkoš,... **len NÁSTROJOM**, ale sama o sebe k šťastiu nevedie,...

... potom **nemá zmysel investovať do nej viac, než je ono nevyhnutné minimum** – aby sme tak čo najviac času, zdrojov a síl mohli venovať tomu, čo je naozaj dôležité!

V kresťanstve sa tomuto životnému postoju oddávna hovorí slovami **„evanjeliová chudoba“**:

„Chudobný, ako to žiada evanjelium, je ten, kto má to, čo potrebuje pre život, na vykonávanie svojej funkcie, svojich povinností. Zrieka sa však všetkého, čo by bolo nadto, čo je zbytočné. S majetkom je to podobne ako s jedlom. Ako nie je dovolené prejedať sa, tak sa nesmie zhromažďovať zbytočné.“

(Tomáš kardinál Špidlík)

Poznali ho už ale dávno predtým napríklad aj **stoici**:

„Majetok z nikoho neurobil boháča. ... Čo je bohatstvo? Po bohatstve netúžiť ... Bohatstvo múdremu slúži, hlúpemu vládne.“

(Lucius Annaeus Seneca)

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

ZHRNUTIE

Naše pudy a inštinkty v nás vyvolávajú pocit naliehavosti pri uspokojovaní základných požiadaviek prežitia: jedlo, pitie, istota, sex,...

Mnohí ľudia si myslia, že „naliehavé“ = „dôležité“, venujú sa naplno týmto veciam a očakávajú od nich šťastie.

Pre mnohých je to spojené s nádejou na „ľahkú cestu bez námahy“ – vidí sa im ľahšie poddať sa naliehavosti a dúfať, že nejaká vec, či rozkoš nás urobí šťastnými bez toho, aby sme tvrdo pracovali na svojej sebaaktualizácii a transcendencii.

Pretože VECI sú len nástroje a nevedia nás urobiť šťastnými, je dobrým riešením **obmedziť ich na nevyhnutne potrebné minimum** – o čom je napríklad aj dnes stále populárnejší životný štýl **minimalizmu**.

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO

9. ROČNÍK ZÁKLADNEJ ŠKOLY

KONIEC

WWW.INKY.SK